

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **L. G.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 30. 9. 2021, č. j. 72 A 15/2020-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 4. 2020, č. j. KUOK 46786/2020 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Přerov, (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 22. 1. 2020, č. j. MMPř/019714/2020 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným z přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, stanovená zákonem o silničním provozu, konkrétně tím, že dne 5. 7. 2019 v 20:34 h nezjištěný řidič v Přerově místní části Lýsky na ulici U Silnice poblíž domu č. 13/36 ve směru jízdy od obce Osek nad Bečvou k městu Přerov při řízení jízdní soupravy složené z motorového vozidla nezjištěné registrační značky a přípojného vozidla RZ X překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou zákonem o silničním provozu na 50 km/h a v měřeném úseku byla vozidlu prostřednictvím automatizovaného technického prostředku naměřena rychlost 67 km/h, resp. 64 km/h po odečtu toleranční odchylky měření 3 km/h. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 700 Kč a povinnost náhrady nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II.

[2] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále též „krajský soud“), který jí vyhověl v záhlaví označeným rozsudkem (dále též „napadený rozsudek“), a rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Předně namítá, že krajský soud překročil vymezení žalobní námitky spočívající v navrhovaném postihu nájemce, který porušil uzavřenou soukromoprávní smlouvu. Je přesvědčen, že by bylo neúčelné vyžádat si smlouvu o pronájmu vozidla, pokud není sporné, kdo byl nájemcem tohoto vozidla. Zdůrazňuje, že porušení občanskoprávní smlouvy o nájmu přívěsného vozíku není pro posouzení objektivní odpovědnosti provozovatele za přestupek relevantní. Nadto pokud nájemce označil osobu řidiče, tak z pohledu veřejného práva nemá správní orgán povinnost ani možnost zahájit s ním správní řízení. Z tohoto důvodu považuje jakékoliv zjišťování v tomto směru za nadbytečné. Předmětem správního řízení byla toliko odpovědnost provozovatele vozidla. Poukazuje na to, že krajské soudy jsou při přezkumu napadeného rozhodnutí limitovány vymezením žalobních bodů. Tyto pak vytyčují meze přezkumu. Preciznost žalobních bodů předurčuje míru právní ochrany, které se žalobci dostane. Tvrdí, že krajský soud při posouzení žalobních bodů jejich obsah domýšlel a zabýval se skutečnostmi, které žalobce v žalobě vůbec neuvedl.

[5] Dále namítá, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku provedení „nezbytných kroků“ vedoucích ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, kterým je fyzická osoba s trvalým pobytem na ohlašovně. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu je toho názoru, že by bylo proti smyslu předmětné úpravy, aby správní orgány vykonávaly rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, pokud pro takové zjištění nemají dostatečné indicie a označení řidiče nevede, resp. nemůže vést k nalezení a označení řidiče. Správním orgánům se nepodařilo označeného řidiče kontaktovat, neboť se výzva vrátila jako nedoručená. Považuje za nelogické, aby se pokoušel na stejnou adresu opětovně doručovat, neboť je zřejmé (a to i z registru obyvatel a vozidel), že nemá žádnou doručovací adresu, což činí tuto osobu nekontaktní. Zaslání opakovaných výzev nekontaktním osobám považuje za zbytečné i judikatura Nejvyššího správního soudu.

[6] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Následně se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.).

[8] Nejvyšší správní soud předně shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije; krajský soud rozhodl po nabytí účinnosti novely s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 14. 7. 2021, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-33).

[9] Vymezením neurčitého právního pojmu „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ se již zdejší soud zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 13. 10. 2015 do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. (s účinností od 1. 4. 2021) byl rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (shodně již zmínka v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti proto kasační soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39.

[10] Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to 1) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo 2) v případě zásadního právního pochybení krajského soudu. Stěžovatel nepředestřel žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. V projednávané věci proto zdejší soud podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Ze správního spisu vyplývá, že se žalobce přestupku dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve spojení s § 10 odst. 3 téhož zákona měl dopustit tím, že dne 5. 7. 2019 v 20:34 h nezjištěný řidič v Přerově místní části Lýsky na ulici U Silnice poblíž domu č. 13/36 ve směru jízdy od obce Osek nad Bečvou k městu Přerov při řízení jízdní soupravy složené z motorového vozidla nezjištěné registrační značky a přípojného vozidla RZ X překročil nejvyšší dovolenou rychlost 50 km/h a v měřeném úseku byla vozidlu naměřena resp. 64 km/h po odečtu toleranční odchylky měření 3 km/h. Mezi účastníky je

sporné, zda lze v případě, kdy provozovatel poskytne nezbytnou součinnost a sdělí osobu, jíž byl přívěsný vozík zapůjčen, a která následně uvede jako řidiče nekontaktní osobu, uplatnit tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla z přestupku, resp. zda správní orgány provedly veškeré „nezbytné kroky“ ke zjištění skutečného pachatele přestupku, a to řidiče vozidla.

[13] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75).

[14] Nejvyšší správní soud po posouzení této otázky dopěl k závěru, že napadený rozsudek těmito požadavkům dostál. Krajský soud v rámci vymezeném uplatněnými žalobními body přezkoumal postup správních orgánů a dospěl k přezkoumatelnému závěru, že správní orgány nevyvinuly dostatečnou činnost směřující ke zjištění skutečného řidiče vozidla, tedy neprovedly nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku, přičemž se spokojily s jediným neúspěšným pokusem o obeslání řidiče označeného nájemcem přípojného vozíku, pana D. K., aby následně přistoupily k objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek. Ačkoliv byla žaloba podaná ke krajskému soudu stručná, z jejího smyslu bylo zřejmé, čeho se žalobce domáhá a krajský soud v mezích těchto bodů žalobu posoudil. Nadto krajský soud se s žalobními body vypořádal ve stejné míře stručnosti, v jaké byla podána. Ze stěžovatelovy námitky, že krajský soud při posouzení žalobních bodů jejich obsah domýšlel a zabýval se skutečnostmi, které žalobce v žalobě vůbec neuvedl, není patrné, jaké skutečnosti měl krajský soud za žalobce domýšlet, a čím se měl nad rámec žalobních bodů zabývat, neboť tyto nijak nekonkretizoval. Nejvyšší správní soud proto tuto námitku přezkoumal v míře obecnosti, v jaké ji sám stěžovatel vznesl.

[15] Stěžejním v projednávané věci je, zda správní orgány provedly veškeré „nezbytné kroky“ ke zjištění skutečného pachatele přestupku, a to řidiče vozidla. Žalobce označil na výzvu správního orgánu I. stupně k podání vysvětlení jako řidiče v době spáchání přestupku pana L. Č., který měl v té době přípojný vozík v pronájmu, a ten označil jako řidiče pana D. K. Tomu se nepodařilo výzvu k podání vysvětlení doručit. Písemnost se vrátila jako nedoručená s označením důvodu: „nemá schránku“. Z výpisu z registru obyvatel z 10. 10. 2019 se podává, že adresou místa pobytu je adresa Úřadu městského obvodu Ostrava – Slezská Ostrava, Těšínská 138/35 v Ostravě. Správní orgán I. stupně usnesením ze dne 28. 11. 2019 odložil věc přestupku nezjištěného řidiče podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky, protože se mu nepodařilo zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení oproti určité osobě. Nato magistrát vydal příkaz, kterým žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla. Po jeho zrušení

pokračování

podáním odporu provedl dokazování listinami ve správním spise a vydal rozhodnutí o přestupku. Tento postup shledal krajský soud nedostatečným, neboť správní orgány neprovedly veškeré nezbytné kroky ke zjištění řidiče.

[16] Závěry krajského soudu odpovídají ustálené rozhodovací praxi a Nejvyšší správní soud k nim nemá výhrady, které by odůvodnily, aby se věci sám meritorně zabýval.

[17] Nejvyšší správní soud se v minulosti opakovaně zabýval případy, kdy byla situace podobná té v nyní posuzované věci. Například v rozsudku ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22, ze dne 13. 1. 2020, č. j. 9 As 260/2018-21, ze dne 25. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2018-27 nebo 26. 5. 2020, č. j. 10 As 315/2018-32, které se zabývaly neúspěšným předvoláním označeného řidiče a případnými dalšími smysluplnými kroky, které má správní orgán učinit ke zjištění skutečného řidiče vozidla. Stěžovatel má pravdu v tom, že je jisté proti smyslu právní úpravy požadovat po správních orgánech rozsáhlé pátrací úkony, jak o tom hovoří rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46. To však neznamená, že správní orgány budou rezignovat na zjišťování skutečného řidiče a tuto svoji vyhledávací činnost odbudou jediným dopisem adresovaným na adresu ohlašovny, aniž by činily jakýkoliv další úkon. Ve zde projednávané věci by nemuselo být účelné opětovné zaslání výzvy na tutéž adresu, nicméně správní orgány se mohly např. pokusit kontaktovat nájemce, zda nemá bližší informace o řidiči vozidla, jemuž pronajaté auto svěřil. Jeví se jako nepravděpodobné, že by nájemce svěřil přípojný vozík osobě, kterou nezná. Po jednom „pátracím“ úkonu lze stěží uzavřít, že označený řidič je nekontaktní. Nadto si správní orgány nevyžádaly ani smlouvu o pronájmu přípojného vozidla, neboť její obsah by za určitých okolností mohl do věci vnést nový pohled (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 As 293/2018-25). Pokud by smlouva o pronájmu výslovně nevylučovala možnost svěřit zapůjčený vozík třetí osobě, nemůže se pronajímatel dovolávat jakéhokoliv rozporu nájemcova jednání se smlouvou.

[18] V této souvislosti je vhodné poukázat i na rozsudek zdejšího soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44, který dospěl k závěru, že označení třetí osoby jako řidiče může v určitých situacích naplnit znaky obstrukčního jednání. Nejvyšší správní soud nepředjímá, zda o takové jednání šlo, nicméně správní orgány se touto možností vůbec nezabývaly.

[19] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. února 2023

David Hipšr
předseda senátu